

1985, 8. května – Sdělení VONS č. 440 „Zpřísnění podmínek ochranného dohledu“ o uvalení přísnějších podmínek ochranného dohledu u bývalých vězňů svědomí Jiřího Gruntoráda, Ladislava Lise a Františka Stárka, o trvajících tvrdých podmínkách ochranného dohledu u Jana Litomiského a o podrobení Ivana Jirouse ochrannému dohledu po jeho propuštění z vězení.

V poslední době došlo k dalšímu zpřísnění ochranného dohledu u několika bývalých politických vězňů.

Ladislav Lis se musí během svého pobytu v České Lípě – Sosnové hlásit opět denně na oddělení VB, které je vzdáleno deset kilometrů od jeho bydliště. Dosud se při pobytu v České Lípě hlásil jen třikrát týdně. Při návštěvě Prahy se nadále musí hlásit dvakrát až čtyřikrát denně.¹

Jiřímu Gruntorádovi bylo dne 27. 4. 1985 nařízeno, aby se nadále hlásil nejen v pracovní dny, ale i ve dny pracovního klidu. Ve dnech pracovního klidu se musí hlásit dokonce dvakrát denně, v 8.30 hod. a pak znovu v 15 hodin, a to nikoli na nejbližším oddělení VB, nýbrž na oddělení, které je vzdáleno asi kilometr od jeho bydliště. Důsledkem tohoto opatření je mimo jiné to, že Jiří Gruntorád nemůže podniknout ani krátký výlet do okolí Prahy, po celotýdenní práci nemůže tedy využít tyto dny pracovního klidu k řádnému odpočinku.²

Dne 5. 5. 1985 se změnilы podmínky ochranného dohledu i u Františka Stárka, který se nyní musí hlásit pětkrát týdně, ve všech pracovních dnech, namísto dosavadního hlášení třikrát týdně.³

Přísné podmínky ochranného dohledu (podle druhého odstavce § 2 zákona o ochranném dohledu) má nadále Jan Litomiský, kterému není povolováno opustit příkázané místo pobytu (obec Vyskytná), respektive sousední polesí, kde pracuje.⁴

Ochrannému dohledu má být podroben i Ivan Jirous, člen Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných, jehož propuštění po tříapůlletém vězení očekáváme dne 10. května 1985.⁵

Informace o Chartě 77, r. 8, 1985, č. 6, s. 5.

POZNÁMKY

- ¹ K výkonu ochranného dohledu Ladislava Lise viz sdělení VONS č. 414, dokument č. 417, a dokument č. 1172. K postihu L Lise za údajné porušení podmínek ochranného dohledu viz sdělení VONS č. 372, 374 a 381, dokumenty č. 375, 377 a 384. K dalšímu Lisovu šikanování viz např. dopis Pavla Roubala ze 13. 5. 1985 poslanci z volebního obvodu v místě bydliště L. Lise obsahující zprávu o Lisově perzekuci a žádost o zásah v jeho prospěch, LP, Sb. VONS, inv. č. 202, sign. IV/8, kart. 34; též dopis Václava Malého federálnímu ministrovi vnitra Vratislavu Vajnarovi z 20. 9. 1985 obsahující protest proti policejnímu zásahu při jeho návštěvě na usedlosti L. Lise a proti Lisově systematické perzekuci, *Informace o Chartě 77*, r. 8, 1985, č. 10, s. 13–14.
- ² Jiří Gruntorád byl podroben tříletému ochrannému dohledu po propuštění z vězení na základě rozsudku Městského soudu v Praze z 9. 7. 1981, kterým byl odsouzen ke čtyřletému trestu odnětí svobody pro trestný čin podvracení republiky. K tomuto případu Jiřího Gruntoráda viz sdělení VONS č. 225, 228, 255, 256 a 276, dokumenty č. 226, 229, 256, 257 a 277, a dokumenty č. 1164 a 1167.

Šikanování J. Gruntoráda při provádění kontroly ochranného dohledu pokračovalo i po zpřísnění jeho režimu, na což si několikrát stěžoval. Ve svém dopise Obvodní prokuratuře pro Prahu 2 ze 30. 9. 1985 protestoval proti napomenutí, které mu bylo sděleno příslušníky Obvodní správy SNB Praha 2 npor. Jiřím Vostrovským a por. Františkem Vandasem, protože nebyl údajně několikrát zastížen příslušníky SNB vykonávajícími ochranný dohled mezi 22 hodinou večerní a 5 hodinou ranní doma. Podle napomenutí hrozilo Gruntorádovi trestní stíhání pro trestný čin maření výkonu úředního rozhodnutí. Ten odmítl protokol podepsat s tím, že v těchto hodinách se zdržuje převážně doma, ale jako těžce pracující dělník tvrdě spí. Mimo to má právo se pohybovat i v nočních hodinách kdekoli po celém obvodu působnosti ONV Praha 2. Gruntorád odmítl též návrh, aby se zdržoval po 22. hodině v bytě, nebo aby příslušníkům SNB sdělil, kde bude pobývat s tím, že by to bylo další omezení jeho svobody, která byla již tak okleštěná v dubnu 1985. Gruntorádovo podání bylo Obvodní prokuraturoou pro Prahu 2 postoupeno k vyřízení náčelníku Obvodní správy SNB Praha 2, který jej shledal jako neopodstatněné. Na způsob vyřizování jeho stížností na provádění kontroly ochranného dohledu, včetně bezdůvodného zadržování při každodenním hlášení v budově Obvodního oddělení SNB Praha 2 nebo nočních kontrol v jeho bytě, si Gruntorád 9. 12. 1985 neúspěšně stěžoval náčelníku správy SNB hl. m. Prahy a Středočeského kraje. Výše uvedené dokumenty jsou uloženy in: LP, Sb. VONS, inv. č. 108, sign. II/2, kart. 23.

V létě 1986 byl Jiří Gruntorád nucen zrušit plánovanou dovolenou v jižních a východních Čechách a na Moravě, neboť po předložení časového rozvrhu jeho cesty mu byly stanoveny takové podmínky výkonu ochranného dohledu v místě pobytu, že je nebylo možno při využívání prostředků hromadné dopravy splnit. Na to si Gruntorád podal 25. 7. 1986 stížnost náčelníkovi Obvodní správy SNB Praha 2. Ta byla samozřejmě náčelníkem Obvodní správy SNB Praha 2 ve sdělení J. Gruntorádovi z 12. 8. 1986 označena jako neoprávněná. LP, Sb. VONS, inv. č. 108, sign. II/3, kart. 23. Viz též článek „Potíže Jiřího Gruntoráda s ochranným dohledem o dovolené“ in: *Informace o Chartě 77*, r. 9, 1986, č. 10, s. 17; též oznámení J. Gruntoráda por. Jiřímu Vostrovskému z Okresní správy SNB Praha 2 o vzdálení se z Prahy a o místě pobytu, LP, Sb. VONS, inv. č. 108, sign. II/3, kart. 23.

Omezování svobody J. Gruntoráda příslušníky SNB pokračovalo i v roce 1987, tedy v posledním roce výkonu ochranného dohledu, kdy byl opakovaně bezdůvodně zadržován při pravidelném hlášení v budově Obvodní správy SNB Praha 2. Viz stížnosti J. Gruntoráda náčelníku Obvodní správy SNB Praha 2 ze 6. 5. a 16. 9. 1987. Tamtéž, sign. II/4, kart. 23. Celkově k výkonu ochranného dohledu nad J. Gruntorádem viz in: ABS, Obvodní správa SNB Praha 2, dohledový svazek vedený na Jiřího Gruntoráda.

Šikanování L. Lise a J. Gruntoráda při kontrole výkonu ochranného dohledu zmiňovala i výroční zpráva Amnesty International za rok 1985, in: *AMNESTY INTERNATIONAL REPORT 1986*. London, Amnesty International 1986, s. 278.

³ K případu Františka Stárka a Ivana Jirouse trestně stíhaného a odsouzeného v trestní věci vydavatelů časopisu VOKNO viz dále sdělení VONS č. 279, 307, 309 a 370, dokument č. 280, 308, 310 a 373.

⁴ K případu Jana Litomiského viz dále sdělení VONS č. 162, 169, 175, 212, 236, 277, 285, 318 a 358, dokumenty č. 163, 170, 176, 213, 237, 278, 286, 319 a 361. K výkonu ochranného dohledu Jana Litomiského viz sdělení VONS č. 414, dokument č. 417, a dokument č. 1172.

Litomiský požádal 19. 8. 1985 o propuštění z ochranného dohledu, jeho žádost však Okresní soud v Pelhřimově 11. 2. 1986 zamítl. Usnesení Okresního soudu v Pelhřimově je uloženo in: KS v Českých Budějovicích, soudní spis k případu Jana Litomiského (spis. zn. 1 T 10/81) uložený jako příloha rehabilitačního spisu, spis. zn. 3 Rt 236/90. Litomiského žádost byla projednána pouhý týden před ukončením ochranného dohledu, ačkoliv byla podána již půl roku předtím. K tomu viz článek „Ochranný dohled J. Gruntoráda, F. Stárka a J. Litomiského“ in: *Informace o Chartě 77*, r. 9, 1986, č. 3, s. 17–18.

Z výkonu ochranného dohledu byl Litomiský propuštěn 18. 2. 1986. Podle zprávy náčelníka odboru VB Okresní správy SNB Pelhřimov Krajskému soudu v Českých Budějovicích z 24. 2. 1986 nebylo zjištěno, že by se Litomiský dopustil v průběhu výkonu ochranného dohledu trestné činnosti.

Stanovené podmínky dohledu po celou jeho dobu plnil. Zároveň však bylo konstatováno: „Vzhledem k předchozí trestné činnosti a současnému způsobu života lze předpokládat, že osoba bude pokračována v trestné činnosti, a tedy uložený ochranný dohled nesplnil svůj účel, pro který byl uložen.“ Usnesením Okresního soudu v Pelhřimově ze 30. 10. 1989 došlo k zahlazení odsouzení J. Litomiského. KS v Českých Budějovicích, soudní spis k případu Jana Litomiského (spis. zn. 1 T 10/81) uložený jako příloha rehabilitačního spisu, spis. zn. 3 Rt 236/90.

- ⁵ K případu Ivana Jirouse trestně stíhaného a odsouzeného – stejně jako František Stárek – v trestní věci vydavatelů časopisu VOKNO viz dále sdělení VONS č. 279, 307, 309 a 370, dokument č. 280, 308, 310 a 373.